

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!
F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihcizšczerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

23. njedžela po šwjatej Trojizny. Mark. 12, 41—44.

Knjes Ješuš je něhdy šwojim wučobnikam prajil: Sa šym wam pšchiklad dał, so bnschcže činili, kaž ja wam činil šym. Haj, najšěpschi, najkrašnišchi pšchiklad praweho šchesczijanšeho žiwjenja mamy na našim Šbóžniku. Tak ponižni, tak čičeje myšle, tak sežerplivi, tak šmilni a polni lubošcže kaž wón, dyrbiný tež my bycz. Šchtóž šo prózuje, w jeho stopach šhodžicž, šchtóž ma jeho pšched woczomaj a we wutrobje, tón njemóže ženje praweho pucza šmylicž, tón budže pšchezo dokonjenišchi a bohšpodobnišchi. Ale tež ludžo móža nam dobry hešempel dacž, kaž na pšchiklad šwjeczi japoschtoljo. Šswjaty Pawoł napomina naš w epistoli džěbnišcžeje njedžele: „Čžincže po mni, lubi bratsja, a hladajcže na tych, kiž tak šhodža, so macže naš sa hešempel“, abo našch duchowný wótz Luther, kiž je šo džěšpa pšched 430 lětami w Čislebenje narodžil, abo twojej štaršcžej, kotrejž štaj tebje w bohabojošczi a napominanju k temu Knjesej woczahnyłoj, kotrajž štaj šo tak šwěru modliłoj a šemschi šhodžikoj, š kotrejž rta nješky ženje žane njeprawe, bješbóžne šłowo šlyšchal. Kaž wjele móžemy wot nich sa šwoje žiwjenje a šadžerženje nawučnycz. Tón Knjes šam je nam hušto mužow a žony jako pšchiklad pšched woczí štajil: šmilneho Samaritšeho, šananejšku žónšku a wjele druhich. Kažki krašny pšchiklad šchesczijanšcžeje woporliwošcže mamy tež w našim tekšcže, kotryž nam wo šhudej wudowje powjeda, kotraž wšchitko, šchtóž měješcže, do Božeho kašcžeza položi.

W templu w Jerusaleme widžimy teho Knjesa. Běšche wutoru abo šrijedu do čžicheho pjatka. Ješuš wě, šo šo jeho žiwjenje tu na šemi ke kónzej pšchibližuje. Džeń wote dnja bě njepšchecželstwo a hidženje wadžerjom lědy pšchecžiwow njemu wjetšcže. Ale wón šo njeboji; pšchezo nufnišcžo a šhroblišcžo wustupuje wón pšchecžiwow nim. A runje je wón we wótrym rozřěčowanju šebi šwazil, šjawnje ludži pšched nimi warnowacz: Hladajcže šo pišma-wučenyčch, kotřiž w dołhich draštach šhodža a dadža šo radži na torhošcžach postrowjecž a šydnaju radži wyšoko w šchulach a sa šlidom pola wječerjom. Woni sežeru wudowow domy a wudawaju šo š dołhimi modlitwami; čži šami budža wjetšcže šatamanštwow dostacž. Š tutchymi šłowami je wón jich do wutrobny trječil, nětk njepšchestachu jeho pšchescžěhacz, hacž nješku jeho morili. Ješuš widži wěštu šmjercž pšched woczomaj. Ale to njemóže jeho štróžicž. Wón wotěndže a šydnje šo Božemu kašcžeju napšchecžiwow, šo by pšchihladowal, kaž ludžo do Božeho kašcžeza škladuja. Šo tón Knjes to runje nětk čžini, to je tola jašne wopokašmo ša to, ša kaž wažne wón ma, kaž šo ludžo pšchi Božim kašcžeju šadžerža, hacž tu šwoju pšchiblišcžnoscz dopjelnja abo niz.

Šchto widži Ješuš pšchi Božim kašcžeju w templu? Ššlawny předař je to ras žiwje wopikał. Boža šlužba je šo škónčika; ludžo du dom. Přěni pšchidže. Pšchedołho je jemu Boža šlužba trala; wón je pšchecželej šlubil, šo čžetaj šo trječicž. Kucže wón šwoju móšcšen wučehnje a wosmje nekajki pjenjes a čžiknje jón do kašcžeza.

Tak čini wón kóždy krócz, tak je wón swuczeny wot mlodošće sem. Kóždy krócz, hdyž je w templu pschěbnywał, wopruje wón Bohu swóji dar. A spoťojom, so je tež dženska swóju pschěbnyšć dopjelnił, khwata wón dale. Druhi pschědže. Tón ma po sdaczu wjazny khwile. Wón steji dolho pschěd Božim kashcězom a pyta a pyta we swójeje móschni. Wón nima drobnych pjenjes pschi šebi. Rad by šo snateho prašchal, hač njemóže jemu hrimnu wuměnicž abo něšćto požćić, ale tu njeje nihtó, kotrehož by bliže snał. Duž da wón skónčnje hrimnu, ale na jeho wobliczu je widžecž, kať njerad wón to čini a wosmje šebi prjódť: w pschědodže woprujesch jeno šcherpatku, a wón wulicža hižom, kať dolho traje, hač je džensnišću škodu wurunał. Tšeczi pschědže. Tón je po sdaczu do hlubokich myšlow tať ponóřeny, so Boži kashcěž s žyła njewidži, bjes teho, so něšćto do njeho položi, dže wón nimo. Šeno to je wón widžil, so nihtó w bliskosći njeje, kiž by jeho snał. A hlej, něť pschědže wošebny knjes. Wny jeho snajemy, je farisejski, kiž je šo w templu modlił: Božo, ja šo tebi džakuju, so nješćym kať drušy ludžo. Tón ma swóji dar hižom hotowy, w papjerje sawaleny. Hižom domach je wón šebi wulicžil, kať wjele chze dacž. Ale prjedy, hač jón do kashcěza pušćězi, posběhnje jón mały kusť, so bychu jón ludžo widžili a tež Bóh jón — Bóh hlada wschal tež pschě papjeru — a pschi šebi wón praji: widžisch, Božo? Tu je džekatk wscheho, sčtož šym šebi w tydženju dobył. Ša jón tebi wopruju, kať šym prjedy prajił. Šo małej khwili pschědže šašo něčťo. Tež jeho snajemy, je žlonił, kiž je runje w templu tať ponižnje a nutrneje prošyl: Božo, budž mi hrěšćnikěj hnadny! Šeho hlawa je pschězo hišćěze pokhilena, ale w jeho woczomaj blyšćěza šo šylšy, kotrež nješćmy prjedy widžili, jako wón do templa šastupi. Wón pschěstupi k Božemu kashcězu a praji pschi šebi: Ša nješćym dostojny, so něšćto ša twój dom dawam, ty wulki, šwjaty Božo! Ale dokeľ šy tať hnadny a šmilny, dha mój šnadny dar nješćzpsch; wón wucžehnje móšćen a šypnje ju do kashcěza, šłota a šlěboro, a khwata dale, jako by šo bojał, so jeho něčťo widži. Něť pschědže džěcžo, wono ma krosch w ruzy, přeni krosch, kotryž je šebi šašlužiko, tón chze Bohu woprowacž. Wono šlyšchi, kať tón krosch w kashcězu šłinkota a wješele khwata dom. Škónčnje pschědže šlara macžerka, ta dže jara pomalku a šepjera šo na swóji kji. Ša jeje drascže je widžecž, so je s wudowu a jara khuda. Ša jeje woczomaj pošnajemy, so je wjele plakała. Šeje žyłe šemške šbože leži wschal w rowje. Ale wona je troschtna, wona njemorkota pschěćiwto Božemu džiwnemu wodženju, wona wě: sčtož čini Bóh, wscho dobre je. W Božim domje je šašo troschť a pošylńenje a wosšćewjenje namařala. Dha chze šo něť ša to Bohu džakowacž. Wjele wschal nima. Š džěłom šwojeju rukow dyrbi šebi dobyć, sčtož k žiwjenju potřeba, a wjele džělacž wjazny njemóže. Woczi stej šłabej, ruzny ščepjetatej. Ale wona móže hišćěze džělacž. Wčžera je šwoju mšdu dostała. Wona je šaplacžila, sčtož běšće pola pschěkupza winojta, je šebi muřu a woliš ša žyly tydžen kupila, dvě šcherpatzy stej jej šbytknej wostatej. Ščto dyrbi s nimaj činicz? Š wona jo wě. Pschi wschěj khudobje ma šo Bohu ša wjele džakowacž. Wona je hišćěze štrawa a njetřeba nusu tradacž. Wona móže hišćěze do templa khodžicž a tu se šwojim Bohom rěćecž a wě, so ju Bóh šlyšchi. Njeje to hnada? Duž dyrbi šo ša to džakowacž a wu-

čehnje šwojeje šcherpatzy a položi jej do Božeho kashcěza a wróczi šo žyłe šbožowna do šwojeje štwicžki. Wny nje-mohli šo džiwacž, hdy by tuta wudowa bjes wopora nimo Božeho kashcěza ščła a tež tón Knjes by ji to wěšće wodał. Tón abo tamny šnano pschi šebi myšli, hdy by wona jenu šcherpatku woprowala, dha by to došć a na-došć bylo, haj wjazny njeby dacž šměła, wona tola njewě, kaťke wudawki hišćěze w běhu tydženja šměje a wona by tež lutowacž dyrbjala, so ju njetřebala gmejna šastaracž, hdyž budže khora a hubjena. Tón Knjes hinať myšli. Tón sawola šwojich wucžobnikow k šebi a k nim praji: „Šawěrnje, ja praju wam: ta khuda wudowa je wjazny do Božeho kashcěza položila, dylši wschitzy, kotřiz šu nuts šładli.“ Kať, wjazny dylši wschitzy drušy! Šako šu lewi-tojo potom kashcěž wotewřili, dha je šo šnano štało, so šcherpatzy wot blida dele padnyšćtej, woni šu jej pytali a njemóžachu jej namařacž. Dha je šnano jedyn wot nich prajił: nječ jeno ležo wostanjetej, ja šym widžal, so běšćtej jeno šcherpatzy a tu mamy telko šłota a šlěboro. A tón Knjes praji: Wona je wjazny do Božeho kashcěza položila dylši wschitzy drušy. Tón Knjes hinať měři hač čłowjekojto, tón je widžal, so běšće dar wudowy wopravdže wopor. „Pschětož woni šu wschitzy wot šwojeho šbytkna nuts šładli, ta pať je wot šwojeje khudoby wschitko, sčtož mějesche, to je šwoju žyłu žiwnošć, nuts položila.“

Šuby čžitarjo, sčto chzesch ty s tuteje historije nawuknyć? Wopomń 1.: tón Knjes kěžbuje na te dary, kotrež ty dawasch. Tež w našćich Božich domach šu Bože kashcěze, hđžěž šo dary šběraju ša mišionstwo abo ša khudych, pola naš šo kollekty šběraju ša wschelake šłutki Božeho kraleštwu a tu a tam pschědže pošelnił do domu a prošy wo dar lubošće. A Bohu budž džak, tať někotry dawa rad; a tón Knjes šo nad tym wješeli. Ale njeje tež jich wjele, kotřiz ša Boha a šobucžłowjekow žaneho pjenježka šbytkneho nimaju a hordži praja, sčto to mje šlara! Škať čžinišch ty? Š spomń na to, kať wjele je Bóh na tebe wažil, kať bohacže je tebe žohnował w čžělnym žiwjenju! A sčto je wón k šbožu šwojeje nješćmjert-neje dušće čžinił? Ššwojeho Šžyna je wón ša tebe dał a twój Šbóžnił je ša tebe wumřel, so by ty šbóžny byl. A duž nječal ty ničto šbytkne měčž ša njeho a ša jeho khude džěczi? Tón Knjes hlada na tebe a na twój dar. Chzesch ty na to čžakacž, so wón tebi na šudnym dnju praji, sčto šebi wot šwojeje šmilnošće a nješćmilnošće myšli.

A wopomń 2., so Bóh šebi wopory žada. Š wjetřcha dawamy jeno wot šwojeho šbytkna a huřto došć wutroba ničto wo tym njewě. Šaťke dary nješću žane wopory. Woprowacž rěka, s džaknej wješelej wutrobu dacž a to niž wot šbytkna, ale tať wjele, so dyrbinym šebi šwojeho dara dla někaťke wješele abo wužitwanje šapowjedžicž. Nječ my pschěrunamy, sčto je Bóh nam dał, a sčto my Bohu dawamy, sčto ša šo trjebamy a sčto ša khudych woprujemy, kať dyrbinym šo hańbowacž. Š wukńmy wot khudeje wudowy prawu woporliwosć! Šomuž je Bóh wjele wobradžil, tón wopruj Bohu po šwojim šamoženju. Šomuž pať je Bóh mało wobradžil, tón njemyšl, so jeho mały dar ničto njewucžini. Ně, tež małe dary Bóh trjeba a ma šwoje špodobanje nad nimi; tež małe dary móže wón bohacže žohnowacž. Duž daj wjele abo mało, jeno so je twój dar wopor. Šotom budže šo tón Knjes nad tobu wješelicž a šwoje šlubjenje nad tobu dopjelnicž: Šbóžni šu čži šmilni. Šamjen.

Ršchesczianska šmilnošč.

Buč šmilny, kaž našch Wóczez je,
D to je pycha rjana!
Hdyž dušcha tu šo woblecze,
Dha, bbišy dofonjana,
Kaž džeczó Bože skutkuje
Šo Šbóžnikowym pschikladže.

Hdžež w šchesczianskej wutrobje
Šso lubošč t Bohu hori,
Tam šnjefowny Duch do njeje
Tež t bližichim lubošč stwori,
Kiž wšchitku hidu wuhasha
A druhich šbože pschisporja.

Haj, šchesczian bratra nješudži
A njetama, hdyž padže;
Wón praji: Stań a ruku wšmi,
Šso poručž Božej hnadže!
Wny wšchitzy jenaf šlabi šmy,
Duž padnjenja šo hladajmy.

Še bližšchi šrudžil, ššchimidžil naš,
Dha wodajmy to jemu;
A tyschi jehó czežki czaš,
Trošcht, pomoz nješmy t njemu;
Njech w horju šmy t nim šrudženi,
A ma-li šbože, šradowni.

Hdžež šhudny płacze we nuy,
Njech dary šylšy trēja,
Šo potrebnym šo wutrobny
We džakownošči hrēja;
Šchtóž šhudny šylšy šušchil je,
Šnje junu róže njebjeske.

Tež brašchnych, šhornych, hubjennych
Njech t trošchtom wofšchewjujesch
A pschi jich lěhwach bolostnych,
Wšichu štyštnošč šobu cžujesch;
Šim tajki wolij šmiljenja
Wól ranow wulžy polóža.

D Božo pošny šmiljenja,
Kiž našche czeže mjeńšchisch
A t tym, šo nóz šaš wotšhadža,
Nam cžakny pschewytk rjeńšchisch:
Mje pschetwoť šebi t šnamjenju
A psch mje t bbiškej šmilnošču!

Hdyž ja kaž Ty tež šmilny šym,
Mam hnadu Božich džeczí,
Tak šo po cžaku šachodnym
Mi wěczne šwětlo šwěczi;
Šchtóž pak kaž Wóczez šmilny njej,
Kať móže tón pschindž t Šbóžnikej?

K. A. Fiedler.

Wušklyšchana prošwa.

Bohaty pschekupž, kiž běšche t dobom pscheczal šhudnych, tole psiche: „Ša běch ras jara dobre došhodny měl. Hdyž šo wječzor domoj podach, běšche moja móšchen pošna. Wnyšlach šebi, šo měju tutu nóz dobry wotpoczínk, dofelž móžach šo t tej wěštošču

t měru podacz, šo šym wulki dobytk měl. Tola t tym t wopředka nicžo njebē. Hdyž běch šo hižom do loža lehnyl, pschindže mi, ja šam njewjedžach kať, wudowa mojeho něhduscheho pscheczela do myšlow, wo kotrejž wjedžach, šo je we wulkej šhudobje žiwa. Šnutšlowny hłóš mi pschwoła: „Dži a dai tutej wudowje džěl šwojeho dženfnišeho dobytk.“ Š wobšamfnjenjom, šo našajtra t wudowje pošdu, čžych wufnyčž špytačž, ale to njemóžach. „Dži na měšče t njej“, tak šnutšlowny hłóš dale rěčesche; „pschetož wój móžetaj wobaj hacž do jutšišcheho dnja morwaj byčž.“ Na-pošledku stažech, šo šwobletach a na pučž podach. Běšche hižom šhětro pošdže, hdyž psched wudowinym domom štejach, w kotrymž šo hiščeže šluka šwěcžka šwěcžesche. Čžicho po ššhodže hacž t jejnym durjam horje džěch. Durje běchu trochu pomoczinijene, tak šo móžach šlyšhecž, šchtož šo nutšlach rěčesche; a ja šlyšchach, kať tuta wudowa, drje se šlabym hłóšom, tola pak t pošnym dowě-rijenjom Boha wo pomoz prošesche. Ša šebi nješwěrich, šo hibnyčž, dofelž ju w jejnej modlitwy mylicž njechach. Tola njebēch ja wot Boha pošlany, jej pomoz pschiniješčž? Kať to šapoczecž? Hdyž bēch šebi hiščeže šhwilku pschemyšlowať, kať jej pomhacž, wšach se šwojeje móšchne něšchto tolerjom a štulach je jedyn po druhim t durinej šchmarfu do jštwy, kiž bēšche t tepichami poškladžena. Na to čžišche, kať bēch pschischol, šašo t domu džěch. Nětko móžach, šo do loža lehnwšchi, na měšče wufnyčž. A ta wudowa? Hdyž bēšche šo wot šwojeje modlitwy šbēhnyła, wuhlada te šwětke tolerje ležo. Wona jara derje wjedžišche, šo bēšche Wóh jejnu modlitwu wušklyšchal a jej psches někoho nušnu potrebu wobradžil. Duž šo šašo pošlakny a nětko džakownu modlitwu špěwafche — niž wjazy se štaroščizowej, ale t wješkelej wutrobu.“

Njecžini Wóh wjazy džiwow? —

Rěč wěrnosč.

Štary jastwowny duchowny tole powjeda: Psched někotrymi lětami bu mi mlody pschekupž po wotpoczženju tšilětneho jastwa pschedštajeny, šo bych jemu napominanje na pučž dať. Mlody muž bēšche t Barlina a mějesche tam mlodoštnu mandželsku t jenym džěščjom.

„Šchto nětko se mnje budže?“ praschesche šo. Napominach jehó, šo by kručže pschi wěrnosčzi wostať a Bože kašnje wšchitkón czaš psched woczomaj měl. Wón mi šnapscheczimi, šo nětko nihdže šastojńštwo njedostanje, hdyž budže t wěrnosčzu powjedacz, kať je jebanštwo dla tšil lěta w jastwje šedžal. Tola ja pschi tym wostach, a škóncžnje tež mlody pschekupž kručže šlubi, šo pschichodnje wjazy šhacž njebudže.

Šo dlějšchim cžaku mje wofšebnje šbrascženy šnješ, w kotrymž přjedawšcheho šhostanza škoro wjazy nješpóšnach, wopyta a mi ščžehowaze powjedafche: Šnyšdom po šwojim pschikšhadže do Barlina šo do jeneho t najwjetšchich pschekupštwow podach a šo praschach, hacž móžu tu šastojńštwo dostacz. Buch prinzipalej pschedwjedženy a jemu šwoje přjedawšche jara dobre wobšwědčženja pschedpošožich, kotrež wón jara kručže pruhowafche. Nětko pschindže praschenje, kotrehož šo hižom dawno bojach: „Hdže bēščeže wy pošlednje tšil lěta?“ Wutroba mi pušotafche, hdyž wotmolwich: „W jastwje w 3.“ — „Čžehodla buschčeže šhostany?“ — „Šebanštwo dla.“ — Kať šebi šwažicže, to wšchitko tak šjatwnje prajicž, hdyž móžecže šebi tola myšlicž, šo waš pod tutymi wobštejnosčžemi do šastojńštwo wšacz njemóžu?“ — „Mój tamnišchi dušchowpastyr je mi radžil, šo bych pschězo wěrnosčž rěčžal a šym jemu to tež šlubit.“ — „Tak, mój luby“, prinzipal wotmolwi, „ščež tež šwojemu dušchepastyrjej šlubit, šo čžecže wot nětka šwěrnny a čžestny we šwojim pomokanju byčž?“ Hdyž to wobkručžich, mi štary šnješ ruku poda a praji: „Dofelž ščež jene šlubjenje tak šwěru džeržal a wěrnosčž rěčžal, byrnjež t teho najšjatwnišchu šchłodu měl, čžzu wam wěricž,

so budźecze tež to druge słowo dźeržeczi a mi śwěrnje słuzić.“ Schtož so sto druhim halke po tydženjedolhim pytaniu radzi, to hym ja hižom na swojim přenim puczu namakał, dokelž hym wěrnosczi czešč dał: dobru službu.

Tak pomjedasche mi khostanz, kiž je nětko w sbožownych wobstejnoscach žiwj.

Sprawna žónka.

Wobstarna žónka s lěba porjadnje do wulkeho města jědźesche. Wosnyčk jej jejny śwěrnjy poß czahnyč pomhasche; na nim ležesche sa jejnych měščczanskich wotebjerarjow drjewo, rjenje do walczkow swjasane. „Trjehi tež?“ so ju ras jena knjeni woprascha, „8 walczkow sa 50 np.“ — „D knjeni,“ žónka s milym a śwěrnoscze polnym pohladnjenjom wotmolwi, „ja wam tola žaneho kuscziczka pschemalo njeprschinjeku; pschetož to wscho dyrbjaka tola junu psched njebjeski durjemi sažo sesbēracz.“

Wěso so jejne wotmolwjenje po słowje roshmicz nješmē. Ale kajka hluboka myšl tola w nim leži! Rōžde kradnjene kublo je woprawdže sadžewł na puczu do sbožnosče a jebatej njebjeske wrota saracz. Kajke dha pač by było, hdy by so tuta žónka na pucž podaka, psches najch kraj czahnyła a so se swojim porstom wo wschē te domy klapał, hdžež se sprawnosczu prawje nješteji? Dha by k wikowarjej pschischła a prajila: „Wsmi te lohke puntj precz a staj je do boka a hladaj so makeje mēry a hubjenych tworow; hewak budže to něhdy wscho psched njebjeski durjemi ležecz a ty njebudžesch nuts mōz.“ Albo wona by někotremu krawzej psches ramjo pohladała: „Hdže so te kōnzy, lapki a banty, kiž so ty psches nožizy padnyč dał? Sa czi praju: wone psched njebjeski wrotami leža.“ Tež by něotre džecz na boł wsala: „Pobkuchajče, wschē te jabłuka, kiž seže kradnyke, wschē te pjenježki, kiž seže starschimaj wsale a pschekhōschczike, te leža psched njebjeski durjemi.“ A tu a tam by czeladnik wot njeje słyschał: „Ty so lēni byl, a twoje dla je twojemu hospodarjej wjele žita na polu swupadało a wjele sornow wurostlo; ty so wjele Božeho dara rosbrojil se kamej lēnjosczu; wscho to budžesch sažo psched njebjeski wrotami widžecz. Duž polēpschuj so!“ Potom by ta žónka sa swōnczł wulkich domow w mēscze czahala, nuts sawolawšchi: „Wj bohaczi pjenježizy, kiž seže s lesczu a s jebanjom telko pjenješ na so sczahnyli, a kiž wy s lichowanjom swoje bohastwo pschisporjecze, wēscze wy, hdže wasche pjenješ a pjenježne papjery so? Nětko hiščče we waschich želesnych pjenježnych khamorach. Sunu pač budža psched njebjeski durjemi nakhopjene ležecz kaž wulka hora, a wy psches nje mōz njebudžecze.“

Tak by ta žónka wokoło bēhala, a hdy by do wschēch domow, kiž bychu teho trēbne byle, hič dyrbjala, dha by dolho bēhacž dyrbjala; pschetož tych je wjele, kiž sprawnoscz sa něšto satarke džerža, schtož so do noweho czaka a do noweje mōdy njehodzi. Dokelž pač žadny cžlowjek wschitke njeprawne domy wobthodžicž njemōže, so by wschitkich powarnowal, dha je Bōh do kōždeje wutrobjy śwědomnje stajil, kiž czi wscho sle na mēscze porokuje. Duž kēžbuj na tuteho stražnika!

Chinesiske rēče.

Kaž so w Europje wjele rēczow rēči, tak tež w Chinje. Hdž chzylj Chinesaj je wschelakeju kōnzow wulkeho kraja hromadže rēczecž, so njebychtaj sroshmiłoj. W Chinje je wjele rēczow, kiž so rēcza, ale njeprajaju, jeno jena pač, kiž so pišche, ale njerēči. Tuta jena najwajnišcha rēcz, w kotrejž so wschē Chinesiske pišma pišane, je jara czeška. Su dospolnje pišacž nawuknyč, njeje jeno sa naš,

ale je kamo sa Chinesow žyle njemōžna wēž. Žortnje so praji, so jeno tōn cžlowjek tutu jenu, wschudže w kraju sroshmiłow rēcz pišacž nawuknje, kiž je tak dolho žiwj kaž Methusalem, a kiž ma wšche teho wōczko wōtre kaž worjoł a pomjatk dobru kaž jandžel. Chinesojo s tym kami wusnawaja, so ničto wschē pišmiki, abo lēpje, wschē snamjenja tuteje rēče, dowuknyč njesamōže. Rōždy mišionar po swojich dorach jeno džel, jeno mjenje abo wjazy pišmifow nawuknje, a lēdma jedyn tu wēstoscz dozpije, so nimale wschē swoje myšle w tutej pišomnej rēči wuprajicž samōže. Rōždy zusbnił, kiž chze w nej pišacž, pomoznika s tamneho luda trjeba a tež tutōn hiščče husto mało došč pomha.

Se pač tuta rēcz sa pišanje czeška, hiščče czeška je sa cžitanje a sroshmjenje. Hdj by mōžno byo, bibliju dospolnje do tuteje rēče prawje pschekōžicž, a hdy by kōždy Chinesa tutu rēcz potom tež s prawym sroshmjenjōm cžitacž mohł, kajke krašne, wulotne džel by s tym dokonjane bylo! Wjazy džel 400 milionam pohanow by s jnym dobom biblija wotewrjena byla! Hiščče tak daloko nješm, tola — da-li Bōh — junu tež tutōn wotwknjeny kōnz dozpijemj. Kruchi biblije so pschekōžene, a naschi pilni, sprōznimi mišionarojo njewustawjazy dale dželaju. Luboscz k sabkudženym pohanam a wjelele nad ewangelijom jich do džela honi

Wukimj wot nich! Wukimj tež wot Chinesow, kiž wjele prōzy naloža, so bychu swoju rēcz pišacž a cžitacž nawukli! Někotry Šerb bydli w lubym šerbškim kraju, ale hdž so jemu šerbsta biblija, Nowina, Mišioniski pōšol abo „Pomhaj Bōh“ poskiczi, wotmolwja: Sa šerbšy cžitacž njemōžu! Slē došč; wōn cžita jeno nēmske nowiny a bōršy je so Šerbstwu žyle wotrjeknył.

Niž tak, lubi Šerbjo! Naložče tež kusł prōzy na swoju rēcz! Tudy žaneho wōczka kaž worjoł, a žaneho pomjataka kaž jandžel njepotrjebacze, nē, jeno kusł lubosče k narodnoscz, kusł wješela nad macžernej rēczu a něšto scžerpliwosče a pilnosče je nusne, a wy seže šerbšy cžitacž nawukli, kaž waschi pilni wōtzojo.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Wutoru 12. novembra dopoldnja w 10 hodž. smēje šerbsta duchownsta konferenca swoje pošedjenje w šerbškim domje a so wschitzy knježa duchowni wutrobne pscheproschujaja.

— Na nowy tydžen budža tež dižesanske šhromadžisny we Lužizy, a to pōndželu 11. novembra popoldnju 1/4 hodž. w Žitawje, wutoru 12. nov. pop. w 4 hodž. w Budyšchinje na hrodže Orlenburg w sali, kotraž bēšche prjedy sa pschikazne kudy; šrjedu 13. nov. pop. w 1/4 hodž. w Kamjenzu w hoščēnzu Škoteje Šwēšdy a schtwōrtk 14. nov. pop. w 3 hodž. w Lubiju w seminarškej sali.

W poslednich dižesanskich wotrjekach budže so pschednoschowacž wo žyrtwinskim samoženju. Dale tež so rosprawa poda w Budyšchinje a Kamjenzu wo staranju sa s jastwa pusščzenych. Wjšchnoscz woczakuje, so s najmjenšcha schtwōrtj džel kōždeho žyrtwinskoho pschedstejczerstwa na dižesansku šhromadžisnu pschindže. Tež so kollaturstwa wošebje pscheproschene. Dokelž je jeniczka skladoscz sa žyrtwinskich pschedstejczerjow, we wjetšchim šhromadžēnju něšto wo žyrtwinskich praščenjach słyschecž, a šhromadne pohnucze dostacž a duchownste žyrtwinske šjednocženstwo hajicž, so bohaty wopyt woczakuje.

— Wōjna na Balkanje je dalšche poraženje Turkow pschijnēšla. Turkojo swoju šlaboscz cžuja a so wulkomozh wo to prošyli, so chzylj jednanje wo mēr do rułow wsacž. To by wēscze najrjenšche wješele k hodam bylo, hdy by so prjedy hiščče mēr scžinił a psches ludy nascheje Europy k hodam klicžako: „Mēr na sem!“